

3 měsíce. Za účelem doplnění pozemkové knihy má se především u reálného soudu vymoci, aby pozemek do knihy pozemkové byl zapsán (rozh. ze dne 26. června 1872 č. 6.493 sb. »Gl. U.« č. 4644), načež reální soud předloží spisy vrchnímu zemskému soudu ku zavedení opravného řízení (rozh. ze dne 4. dubna 1872 č. 3.326, sb. »Gl. U.« č. 4.556). Aby nemovitost do pozemkové knihy zapsána byla, stačí dle rozh. ze dne 22. září 1873 č. 10.282, sb. »Gl. U.« č. 5.863 stvrzení obecního úřadu, že žadatel nemovitost skutečně drží. Byla-li nemovitost do knihy pozemkové nově zanesená statkem veřejným a jde-li z notorických nebo hodnověrným způsobem osvědčených okolností na jevo, že třetím osobám nepřisluší k této nemovitosti žádné věcné právo, může se vrchní zemský soud usnésti, že řízení opravné má odpadnouti. Vrchní zemský soud ustanoví pak zároveň den, kterým doplnění nabude účinků knihovního zápisu (§ 20 jmen. z.).

Knihy železniční viz čl. Dráhy odst. C.

Knížky pracovní viz čl. Dělníci odst. VIII.

Kodícil.

I. Pojem.

Kodícily byly původně dřevěné, voskem potažené psací desky, kterých se užívalo jako listů, zápisníkův a p. Na takových deskách byla u starých Římanů dědici (fiduciáři) sdělována fideikomisní prohlášení, která jako taková žádné zvláštní formy nevyžadovala. Kodícily byla tedy jakékoli formy postrádající poslední pořizení, která vedle testamentu nebo bez tohoto se vyskytovala (testamentární a intestátní kodícily); prvnější považovaly se za části testamentu. Rozeznávaly se též codicilli testamento confirmati a non confirmati, dle toho byly-li v testamentu potvrzeny čili nic. Zůstavitel mohl také více vedle sebe platících kodícilů zříditi; později zřízený kodícil nezrušoval dřívější ipso jure, nýbrž pouze na základě výslovného vyjádření zůstavitelova. Týž mohl ku svému testamentu připojiti kodícilární doložku t. j. vyjádření, že jeho poslední vůle má míti aspoň platnost kodícilu, kdyby jako testament platiti nemohla. Tato ustanovení římského práva byla jen z části přijata občanským zákoníkem; tento definuje totiž kodícily jako poslední pořizení, která neobsahují ustanovení dědice, nýbrž toliko jiná opatření (§ 553 o. o. z.). Právě jako v římském právu může i dle o. o. z. více kodícilů vedle sebe býti zřízeno, aniž by se pozdějším kodícilem zrušoval dřívější, leč by snad dřívější kodícil pozdějšímu odporoval (§ 714 o. o. z.). Naproti tomu nezná o. o. z. doložky kodícilární. Konečně není dle rakouského práva kodícil jedním bezforemným, jako ve právu římském, nýbrž předpisy, které platí pro formu testamentu, platí též pro kodícil.

II. Právní účinek kodícilů na zřízený testament.

1. Kodícil může býti zřízen vedle testamentu neb bez tohoto, dále zároveň s testamentem před nebo po tomto.

2. Otázka, zda dřívější kodícil zrušuje se pozdějším testamentem, jest sporná. Zeiller (Comment. sv. 2, str. 690), Nippel (Vysv. sv. 4, str. 424) a Fügler (Děd. pr. sv. 2, str. 297) vyslovují se záporně; Winiwarter (Obč. pr., sv. 3, str. 257), Stubenrauch (Com. k obč. z. I. sv., II. od., str. 918) a Unger (Děd. pr. str. 271, pozn. 7) odpovídají kladně, neboť dle § 713 o. o. z. zrušuje pozdější testament nejen dřívější ustanovení dědice, nýbrž též všechna jiná nařízení, a při tom jest prý přece lhostejno, zda-li

tato vedle ustanovení dědice v testamentu, nebo pro sebe jako kodicil byla zřízena. Naproti tomu vyjadřují se v příčině té záporně nálezy ze dne 12. ledna 1886 č. 14.866; ze dne 5. května 1857 č. 2.963 sb. 335; 16. ledna 1851 č. 7.213. Doložka zrušovací, že každé pozdější poslední pořizení vůbec anebo pořizení, které není určitě označeno, jest úplně neplatným, má místo též při kodicilech (§ 716 o. o. z.).

Kojné.

Veškeré v zemích mocnářství rakouského narozené a skutečně chudé ženy těhotné, jež svou chudobu vysvědčeními dle předpisu doložiti mohou, naleznou bezplatné přijetí v porodnici, začož jsou povinny se dáti upotřebiti ku praktickým cvičením porodnickým a konati předepsanou službu, jakožto kojné. Šestinedělky, které v porodnici bezplatně ošetřovány byly, musí v naleznici konati služby kojných; z toho jsou vyňaty šestinedělky nemocné a ty, jichž děti před vystoupením z porodnice zemřely, nebo které své děti s sebou vezmou, aby je bezplatně ošetřovaly. (Dv. d. ze dne 7. ledna 1836 pol. sb. z. sv. 64 č. 7.)

Osoba ženská, která ví, že stížena jest nemocí hanebnou neb jinak nakažlivou, a zamlčíc to neb zatajíc jde do služby za kojnou, dopustí se přestupku proti bezpečnosti života. Trestem jest tuhé vězení do tří měsíců (§ 379 tr. z., § 647 voj. tr. z.).

Dle osnovy nového trestního zákona dopouštějí se tohoto přestupku netoliko ženy, které jsouce si vědomy, že nakažlivou nemocí stíženy jsou, za kojnou do služby vstoupí, nýbrž také ty, které teprve po vstoupení do služby nemocí takovou stíženy byvše, jako kojné ve službě setrvávají.

Komasace. (Arrondování č. scelování pozemků.)

I. Pojem.

Komasací nazýváme soujem předpisů, jimiž upravují se poměry vlastnické ku hospodářským (někdy i lesním) pozemkům způsobem, jakého vyžaduje účinnější hospodářství. Jeť známo, že usedlosti zejména menší mají pole svá rozkouskována a roztroušena, k nimž často i potřebných polních cest schází, kdežto zase jinde je přílišný nadbytek mezí, hranic i cest; hospodářství lesní trpí různými enklavami a špatně zaokrouhlenými hranicemi. Nelze v té věci žádati, aby vlastníci sami jako jednotlivci počali nedostatky takové odstraňovati a proto ujímá se iniciativy v té příčině samo zákonodárství. Rakouské zákonodárství pokoušelo se již několikráte o zlepšení agrárních poměrů v tomto směru, tak ku př. bylo zákonem ze dne 3. března 1868 č. 17 ř. z. prohlášeno, že, zaokrouhlují-li se pozemky hospodářské, nelze žádati ani poplatků ani kolků, dále vyhrazeno je dle zákona ze dne 6. února 1869 č. 18 ř. z. knihovním interestentům právo, aby prohlásili odpor věřitelů, který tito proti zamýšlené výměně hospodářských pozemků podali, za bezúčinný, jestliže výměnou tou pozemky vyměňujícího se zaokrouhlí, aneb když tím způsobem umožněno bude zdatnější hospodaření; při tom ovšem se předpokládá, že výměnou tou nebude ohrožena jistota pohledávek, k vůli nimž odpor byl učiněn (§ 1374 o. o. z.). Kdežto zákony svrchu uvedené zaokrouhlení pozemků pouze podporovaly, předpokládajíce, že již tím hospodářské poměry se zlepší, přicházel stále více k platnosti názor, že, má-li se v té příčině nějaká vydatnější náprava agrárních poměrů přivoditi, nelze to ponechat jen dobré vůli jednotlivých interestentů, nýbrž že je třeba, aby majitelé pozemků za jistých okolností ku scelení pozemků mohli býti donuceni. Tento náhled přijal